

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
GEOFFREY VALENZIA**

Seduta tad-29 ta' Jannar, 2003

Citazzjoni Numru. 14/2001/1

**Bathroom Design Limited
Vs
Enemalta Corporation u Water Services Corporation**

Il-Qorti.

Preliminari

Rikors ta' Bathroom Design Limited

Illi b'dikjarazzjoni (Dok 1) datata 15 ta' Dicembru, 2000 il-Perit Michael Falzon ddikjara, ghan-nom tal-Enemalta Corporation u tal-Water Services Corporation illi l-ammont ta' Lm20,308.88 huwa dovut lilhom bhala arretrati in parti ta' kontijiet in konnessjoni ma' servizzi ta' dawl elettriku provdut mill-Enemalta Corporation fi proprjeta' ta' Bathroom Design Ltd go Naxxar Road, Lija bejn l-4 ta' Novembru, 1994 u s-26 ta' Lulju, 1999;

Illi kontestwalment ma' l-imsemmija dikjarazzjoni l-Enemalta Corporation u tal-Water Services Corporation pprezentaw ittra ufficjali (Dok 2) kontra s-socjeta' rikorrenti fejn talbu hlas minghandha tal-ammont ta' Lm20,308.88 u dan a bazi ta' dak kontenut fl-istess dikjarazzjoni; din l-ittra ufficjali saret ghall-finijiet tal-art. 2 tal-Kap. 272 u tal-art. 466 tal-Kap. 12;

Illi ghall-perijodu in kwistjoni – cioe bejn l-4 ta' Novembru, 1994 u s-26 ta' Lulju, 1999 – s-socjeta' rikorrenti rceviet u hallset il-kontijiet kollha mibghuta lilha mill-korporazzjonijiet intimati ghall-konsum ta' dawl u ilma; u mmexxiet in-negozju taghha a bazi tal-fatt li dawk kienu l-kontijiet dovuti ghal dawl u ilma ghal dak il-perjodu;

Illi t-talba *de quo* hi rizultat ta' zball da parti tal-korporazzjonijiet intimati fil-qari ta' l-arloggi taghhom stess billi jidher li huma hallew barra wiehed min-numri rekordjati fuq l-arlogg ta-dawl ; l-esponenti ma hi bl-ebda mod responsabbli ghal dan l-izball u ma hemm ebda raguni guridika ghaliex ghandha tkun l-esponenti li thallas ghal zball ta' l-entitajiet intimati;

Ghaldaqstant l-esponenti titlob bir-rispett li dina l-Onorabbli Qorti jogghobha tiddikjara illi l-allegati arretrati fl-ammont ta' Lm20,308.88 mhumex dovuti mill-esponenti u konsegwentement li t-talba ghall-hlas tal-istess mill-korporazzjonijiet intimati ma tiswiex.

Rat ir-risposta tal-Korporazzjoni EneMalta a fol. 9 fejn irrispondiet :

Illi l-korporazzjoni esponenti hija l-enti pubblika awtorizzata mill-istat sabiex tipprovdi s-sistema ta' provvista tal-elettriku, kemm ghall-konsum domestiku kif ukoll ghall-uzu kummercjali.

Illi l-fond mertu tal-proceduri odjerni, cioe l-istabbiliment Bathroom Design, huwa wiehed kummercjali u ilu nstallat bil-provista tal-elettriku u jircievi kontijiet ghall-uzu ta' fond kummercjali ghal bosta snin.

Illi fil-perijodu bejjn Dicembru 1994 u Lulju, 1999, il-qari tal-meter tal-elettriku kien qed jittiehed b'mod erroneju, fis-sens li kienet qed tithalla barra l-ahhar cifra ta l-arlogg tad-dawl ma'kull qari.

Illi dan il-fatt wassal biex il-kontijiet li kienu qed jinhargu ghal dan il-perijodu kienu bil-wisq aktar baxxi mill-ammonti propjament dovuti, u l-istess kontijiet kienu ukoll differenti minn dawk li kienu jinhargu qabel il-perijodu in kwistjoni.

Illi ghalhekk il-korporazzjoni esponenti qeghedha ssofri pregudizzju fis-sens li hi pprovdit is-servizz tal-elettriku fil-fond in kwistjoni, izda ma thallsitx ta' dan is-servizz ghar-ragunijiet premissi.

Illi r-rizultat ta' dan kollu huwa li s-socjeta' rikorrenti hadet vantagg minn din is-sitwazzjoni billi effettivament hadet servizz minn ghand enti pubblika minghajr ma hallset l-ammont verament dovut.

Illi l-qari tal-meter in kwistjoni llum u l-kont mahrug relattiv ma' dan il-qari huwa korrett u dovut, u s-socjeta' rikorrenti ma ghandha l-ebda bazi sabiex issostni li dak m'ghandux jithallas, stante li l-qari huwa wiehed ta' konsum effettiv fil-fond in kwistjoni, liema konsum gawdiet minnu s-socjeta' rikorrenti.

Ghaldaqstant l-esponenti jitlob bir-rispett lil din l-Onorabli Qorti sabiex ghar-ragunijiet premissi, tichad it-talbiet tas-socjeta' rikorrenti maghmula fir-rikors odjern, bl-ispejjez kollha kontra l-istess socjeta' rikorrenti.

Rat ir-risposta tal-Korporazzjoni ghas Servizzi ta' l-Ilma a fol. 22 fejn irrispondiet li:

Id-dikjarazzjoni maghmula mill-Perit Michael Falzon fil-15 ta' Dicembru, 2000 saret ghan nom ta' Enemalta u mhux ghan nom tal Korporazzjoni esponenti, u ghalhekk l-istess Korporazzjoni esponenti m'ghandiex locus standi f'dawn il-proceduri u ghandha tigi liberata mill-osservanza tal-gudizzju. Bl-ispejjez kontra s-socjeta rikorrenti;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi, sussidjarjament, u minghajr pregudizzju ghas-suespost, l-ammont mitlub mill-Enemalta huwa dovut lilha mis-socjeta rikorrenti, u f'dan ir-rigward il Korporazzjoni esponenti taghmel riferenza ghar-risposta prezentata mill-Enemalta fl-atti ta' dan ir-rikors u tadottaha in toto;

Illi ghalhekk it-talbiet tas-socejta' rikorrenti ghandhom jigu michuda bl-ispejjez kontra l-istess socjeta rikorrenti.

Rat l-atti kollha tar-rikors u d-dokumenti ezibiti;

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Semghet lill Avukati difensuri jittrattaw;

Provi

John Saliba, Accounts Clerk mal-Korporazzjoni Enemalta xehed li l-meter ta' l-istabiliment in kwistjoni komparat ma' stabillimenti ta' dak il-kobor, kien jirregistra konsum baxx. Ghal l-ewwel hasbu li kien hemm hsara fil-meter imma wara rrizulta li l-meter kien qed jinqara hazin. Fil-fatt il-kontijiet tal warehouses ta' dina l-kumpanija kienu akbar minn tax-showroom. In-nuqqas fil-qari tal-meter beda minn meta twahhal il-meter f'Novembru 1994. Meta ndunaw bid-diskrepanza baghtu kont tad-differenza.

Tarcisio Mifsud, Finance Manager mal-Enemalta, xehed li f'dan il-kaz il-meter reader kien qed jaqra l-meter hazin. F'dan il-kaz il-meter kien *three phase* u kellu *load* qawwija, tant li kien jimmarka bit-*ten thousands* u mhux bil *units* jew *fractions*. Il-meter twahhal fil-1995 u indunaw bl-izball fit-2000. L-atturi setghu jindunaw ghax huma kienu applikaw fil-1994 biex ibiddu l-meter u jziedu l-load, imma l-kontijiet bdew gejjin inqas minn qabel. L-izbal sar minn naha taghhom u ma ndunawx u accettaw li jithallsu bil-mod. Izda l-konsum sar.

David Camilleri, Managing Director tas-socjeta' rikorrenti, xehed li kienu ircevev kont gholi tad-dawl f'April 2000 u

hasbu li kien zball. Wara l-intimati infurmawhom li l-meter kien qed jinqara hazin imma li l-ammont kien dovut (Dok BD 1 sa BD5 fol 40-50). Hu ma kienx jidhol fid-dettalji ta' kemm jikkunsmaw ilma u elettriku. Il-kontijiet ta' qabel il-kont gholi, kienu dejjem qisu l-istess livell. Fil-1994 huma kienu ghamlu alterazzjonijiet fil-post u l-load kien zdieg. Hu kien ihalli l-kontijiet f'idejn l-impjegati u hu kien jiffirma c-cheque tal-pagament. Hu ma kienx jivverifika kemm kien ihallas qabel il-1994 u wara.

Eleonor Rapa, Accounts Clerk mas-socjeta' rikorrenti xehdet li rcevev il-kont gholi Dok BD3 fol 42 u kienet infurmat lis sur Camilleri. Kienu kitbu lill Enemalta u dawn kienu qalulhom li l-kont kien korret u kellu jithallas - dok BD5 fol 45. Hi bdiet tahdem mas-socjeta' rikorrenti minn 1994 u kienet tiehu hsieb il-kontijiet. Dawn kienu bejn wiehed u iehor dejjem l-istess.

KONSIDERAZZJONIJIET

Illi mill provi mismugha u li s-sostanza taghhom giet riprodotti f'dina s-sentenza l-Qorti tasal ghall konkluzzjoni li l-ammont mitlub mill-intimati huwa dovut.

L-intimati qed jammettu li kien sar zball minn naha taghhom fis-sens li kienu qed jaqraw il-meter hazin, u li damu ma ndunaw minn 1995 san 2000. Minhabba f'hekk huma lesti li jaccettaw li jithallsu bil-mod u mhux f'daqqa biex ir-rikorrenti jkunu jistghu jiehd u l-mizuri necessarji. L-intimat izda qed isostni li l-konsum sar u r-rikorrenti ibbenefikaw mis-servizz li nghatalhom mill-intimati. Altrimenti r-rikorrenti jigu li qed jistghanew *cum alterius detrimento*.

F'dan il-kaz jirrizulta li fil-fatt ir-rikorrenti hadu s-servizz minghand l-intimati u ma kinitx kwistjoni li nqara l-meter hazin u r-rikorrent gew iccargjati ta' konsum li ma sarx.

Fil-1994 ir-rikorrenti kienu ghamlu xi alterazzjonijiet fil-post taghhom u ziedu l-load (*three-phase*) fis-showroom u ghalhekk ma jistghux jippretendu li b'zieda fil-load il-kontijiet jigu orhos minn kemm kienu jigu qabel, jew li l-

Kopja Informali ta' Sentenza

konsum *fix-showroom* ikun anqas mill-konsum fil *warehouses* taghhom, kif qed isostnu l-intimati. Il-Qorti ma tantx tista' tara kif ir-rikorrenti jistghu jghidu li l-konsum kien qed jigi registrat tajjeb meta kien hemm *load* qawwija li ma kinitx qed tigi ccargjata.

Ir-rikorrenti qed jargumentaw li l-intimati ma ndunawx bl-izball minn 1995 sat 2000 u fl-istess waqt jippretendu li *layman* ghandu jinduna (ara fol 49). Izda f'dan il-kaz ir-rikorrenti ghandhom biss il-kont taghhom x'jivverifikaw mentri l-intimati ghandhom eluf. Il-Qorti m'hiex b'hekk tipprova tiggusitifika l-agir ta' intimati, imma qed tghid biss li l-paragun li sar mir-rikorrenti ma jghoddx.

Ghalhekk l-ammont mitlub mill-intimati huwa dovut, izda l-hlas ghandu jkun fuq tul ta' zmien kif gie diga accettat mill-intimati.

DECIZJONI

Ghal dawn il-motivi
il-Qorti tiddeciedi
billi tichad it-talba tar-rikorrenti;
Fic-cirkostanzi, l-ispejjez jithallsu bin-nofs bejn il-partijiet.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----